

NA TRGU

Glasilo Krajevne skupnosti Center v Novem mestu

Leto III

Številka 1

December 1991

Leto 1991 je za nami

Lahko bi rekli, burno in napeto tako kot v celotni družbi smo veliko načrtovali v skladu z sprejetimi programi dela naše Krajevne skupnosti ter Skupnosti krajevnih skupnosti mesta Novo mesto, a kaj smo in kako zastavljeno uresničili, pa v naslednjih nekaj vrsticah. Takoj na začetku moramo povedati, da je delo našega sveta slonelo predvsem na zastavljenem programu ter na željah in hotenjih vas, naših krajanov, in je naše delo strankarsko neobarvano. Toda tudi ne bi bilo prav, če ne omenimo, da je marsikaj od zastavljenega programa v letu 1991 izločila in na glavo postavila junjska vojna in dogodki, ki so ji sledili. Razmere v družbi so se občutno poznale tudi pri zagotavljanju sredstev iz samopriskupka, kar je neposredno povzročilo zmanjšano število zaposlenih prebivalcev v krajevni skupnosti. To pa je glavni in tudi osnovni vir, ki zagotavlja izvršitev programa in naše delovanje v letu 1991. Sodelovanje z drugimi krajevnimi skupnostmi v mestu je potekalo neposredno in preko mestnega sveta Skupnosti krajevnih skupnosti ter z njegovo in hkrati našo strokovno službo, organi občinske skupščine in drugimi je bilo sodelovanje dokaj tvorno in učinkovito. Seveda, odvisno od tega, kakšno veljavo imajo krajevne skupnosti pri odločanju v organih oblasti. Več o tem boste zvedeli iz vrstic o delu našega delegata v zboru krajevnih skupnosti v občinski skupščini ter o delu Skupnosti krajevnih skupnosti v zapisu tajnika in vodje strokovne službe v tem glasilu.

Naš svet je v teku tega leta imel 13 rednih in 2 izredni seji,

ki so bile v času vojnega stanja in na katerih so bila obravnavana (v sklepčni sestavi) vsa pomembna vprašanja programa dela, dotoka finančnih sredstev, o problematiki mesta in občine ter dajanja soglasij različnim posameznikom in organizacijam ter podjetjem. Naši predstavniki se redno udeležujejo vseh sej in sestankov, ki so pomembni za delo v krajevni skupnosti in mestu. Zato naš svet izreka posebno priznanje vsem aktivistom in

pripadnikom civilne zaščite, ki so v dneh vojnega stanja vložili ogromno truda in napora, da smo lahko učinkovito izvrševali naloge, ki so nam bile dodeljene.

Od zastavljenega in predvidenega programa v letu 1991 smo izvršili — oziroma odložili za leto 1992 naslednje:

— Pridobljeno je lokacijsko dovoljenje za rekonstrukcijo Vrhovčeve ulice in ulic ob njej, izdelan in plačan glavni projekt. Sestal se je tudi gradbeni

odbor in opredelil rokovni potek del, v teku je tudi postopek za pridobitev gradbenega dovoljenja in načrta investicij. Naš del finančnih sredstev za to investicijo je zagotovljen.

— Z našo pomočjo je Krajevni odbor Rdečega križa nabavil merilec krvnega tlaka in v letu 1991 odprl postajo prve pomoči, ki deluje v naši pisarni vsako prvo in tretjo sredo v mesecu od 17. do 19. ure.

— V sodelovanju z odborom za 500-letnico Kapitlja in vodstvom župnije ter občino so opravljena dela delnega očiščevanja Šanc po navodilih spomeniškega varstva. To je bilo narejeno tudi na Strmi poti, kjer je bil naročen ureditveni načrt ter urejeno le delno odvodnjavanje.

— Na otroškem igrišču Globevnikov vrt smo dokončali hortikulturno ureditev ter zakoličbo prostora za uto. Žal nam razmere niso dovolile nadaljnega dela, le da je bilo

(Nadaljevanje na 2. strani)

Ob izteku dokaj burnega in težkega leta 1991 se vam za vaše sodelovanje zahvaljujemo in vam želimo vesele božične praznike, in zdravo, uspešno, srečno novo leto 1992.

*Vaša krajevna skupnost
Center in njen svet*

Glavni trg v Novem Mestu

Središče trgovske in obrtniške dejavnosti je bilo na Velikem trgu — Glavnem trgu. Razglednica nam prikazuje novomeški Glavni trg z rotovžem in hišami bogatih trgovcev. Novi rotovž je bil dograjen leta 1905. Razglednica je bila poslana 10. oktobra 1914. leta.

(Nadaljevanje s 1. strani)

igrišče trikrat pokošeno in pospravljeno.

— Z našimi spodbudami je Vodnogospodarskemu podjetju Novo mesto uspelo obnoviti enega od dveh jezov na Krki (Seidlov jez pod Strojarsko potjo), kar se bistveno pozna pri višini vodostaja Krke od jezov navzgor.

— V spomladanskih očiščevalnih akcijah je bilo skupaj z občino urejeno Zupančičevo sprehajališče na našem delu ter doseženo, da je bila znova ure-

jena peš povezava z izhodom na novi most.

— Izvedena je bila javna razprava o PUP (prostorsko ureditvenih pogojih) za mestno jedro ob zelo dobri udeležbi. Praktično tudi poteka izgradnja plinovoda.

— Zaradi vojnih razmer in težav z uporabo obstoječih kapacitet javnih zaklonišč smo po sklepu sveta izvršili ureditve zaklonilnikov ob Zupančičevem sprehajališču (pod Bregom), nabavili nekaj potrebnih sredstev za delo civilne zaščite ter ves čas vojnega stanja uvedli neprekinjeno dežurstvo ekip in sodelovali pri aktivnostih, ki jih je organizirala občina.

— Pristojne smo ves čas opozarjali na prometno problematiko v mestnem jedru, problematiko javne razsvetljave, odvažanja komunalnih odpadkov ter javnega reda in miru, problematiko dostave blaga in na vse, kar ovira normalno življenje naših občanov. Žal moramo ugotoviti, da pri tem pri pristojnih ni veliko poslušna, še posebej zaradi prevelike usmerjenosti v »tržnost«, kar nastajajoče probleme še pogloblja.

— Izvedeno je bilo tudi skupno praznovanje krajevnega praznika, sajenje spominske lipe ob osamosvojitvi Slovenije, organizirana spominska slovesnost ob Dnevu mrtvih in sodelovanje pri novoletni obdaritvi malčkov v naši krajevni skupnosti in mestu.

Toda naj bo v tem poročilu dovolj, saj boste verjetno prebrali tudi ostalo vsebino. Prosim vas, da nam vse svoje pripombe in predloge za boljše delo posredujete vsaj do konca januarja 1992, da bi lahko na podlagi tega spremenili oziroma dopolnili predvideni program za leto 1992, ki ga objavljamo tudi v tem glasilu. Hvaležni vam bomo za to, saj bo to hkrati dokaz vsem tistim, ki o krajevni skupnosti, njenem delu in potrebi obstoja mislijo drugače...

VAŠ SVET KRAJEVNE
SKUPNOSTI
CENTER NOVO MESTO

Kaj načrtujemo v letu 1992

Glede na to, kaj se bo zgodilo v letu 1992 po sprejemu nove ustave, kako bodo potekala nadaljnja preoblikovanja bodoče oblasti in sodelovanje s kraji, menimo, da bi navkljub oblikovanju bodočih novih občin, od sedanjene ene na okrog sedem, tudi v bodoče znotraj le-teh morale ostati nižje oblike vaških ali rejonskih skupnosti kot temeljna oblika delovanja z občani.

Kot že zgoraj povedano, odvisno tudi od višine in pritoka sredstev, na katera računamo v letu 1992, v sami naši krajevni skupnosti ter na nivoju mesta računamo s tem, da bomo poskušali izvršiti vse, kar nam ni uspelo v letu 1991:

1.) Nadaljevati s programom urejanja Šanc, Strme poti, Trubarjeve ulice ter sanacije opornih zidov na Bregu, Kapitlju in Hladnikovi ulici.

2.) Skupaj s soinvestorji dokončati Vrhovčevo ulico in ulice, ki se navezujejo nanjo.

3.) Nadaljevati z delom na otroškem igrišču Globevnikov vrt po predvidenem programu.

4.) Preko pristojnih še nadalje vršiti pritisk za odpravo pomanjkljivosti pri javni razsvetljavi v mestnem jedru (gradbišče Novi trg pri PTT, Hladnikova ulica, Čitalniška in Šolska ter druge.)

5.) Sodelovati pri urejanju okolice in očiščevalnih akcijah na bregovih Krke ter zahtevati urejanje okolice nekdanjega doma JLA na Novem trgu. Enako velja za urejanje drevesnih nasadov v mestnem jedru in parkovnih površnih.

6.) Skupaj z organi občine dokončati urejanje zaklonilnikov ob Zupančičevem sprehajališču (pod Bregom) ter na ostalih lokacijah.

7.) Še nadalje zahtevati od pristojnih razrešitev problematike dostave in prometnega re-

žima v mestnem jedru ter razbremenitve mesta prometne gneče.

8.) Skupaj s krajevno organizacijo Rdečega križa Slovenije in Karitas posvečati vso skrb: otrokom, ostarelim osebam in pomoči potrebnim. Organizirati obisk starejših občanov, v okviru možnosti pripraviti srečanje starejših ter novoletno obdaritev otrok.

9.) Sodelovati pri delu organov mestnega sveta in pri izvajanju programa le-tega. Sodelovati tudi z organi oblasti in vseh institucij, še posebej ko gre za vprašanja s področja naše krajevne skupnosti in njenih občanov.

Vse načrtovano in vse tisto, kar boste predlagali, bomo uspeli ustvariti le z vašim sodelovanjem in pomočjo, zato vas vabimo, da nam pišete ali se osebno zglasite v naši pisarni na Rotovžu, Glavni trg 7 (prilijče prizidka-dvorišče), vsako sredo od 16. do 17. ure in četrtek od 10. do 11. ure.

VESELI BOMO VAŠEGA
OBISKA ALI POŠTE!

Vaš svet KS Center

TELEVIZIJA NOVO MESTO

**vaš
kanal**

v novomeškem Kabeleskem
razdelilnem omrežju **3**
na kanalu

DNEVNI SPORED ZA TA TEDEN

18.31 obvestila
18.55 oglasi & mali oglasi
19.00 NOVICE
19.05 oglasi & mali oglasi
19.10 rezerviran čas
19.25 NOVICE (ponovitev)

Ponovitev ob 20.30

NASLOV: Glavni trg 24/3
TELEFON: 068/22-365

Naj vam predstavimo še svet krajevne skupnosti

Predsednik:
Nikola Padevski,
Glavni trg 18

Namestnik:
Jože Muhič,
Hladnikova 5

Tajnica:
Ada Dimitrič-Stopar,
Glavni trg 9

Člani:
Mojca Papič,
Cesta kom. Staneta 22
Darko Bohte,
Cesta kom. Staneta 8
Gordana Grahek,
Šolska ul. 15
Janez Gašperšič,
Vrhovčeva ul. 2
Marjana Vidic,
Jerebova ul. 3 a
Zoran Leko,
Pugljeva ulica 15
Dragica Hmelina,
Cesta kom. Staneta 13
Janez Kramarič,
Muzejska ul. 12
Lidija Fabjan,
K Sodišču 1,
Agn Škof,
Jerebova 10

Nadzorni odbor:
Rudi Pintar,
Jerebova 3 a
Dušan Durini,
Glavni trg 15 a
Rudi Barbo,
Jerebova 4

Krajevne skupnosti — neupoštevani sopotnik?

O delovanju krajevnih skupnosti v Novem mestu — Krajanji so s svojimi prispevki, združeni v KS, močno oboževali komunalno ureditev — Ob neprizadetem odnosu bodočih upravljalcev komunalnih objektov se vsiljuje vprašanje, zakaj prispevek krajanov ni tarifno ovrednoten?

Krajevna samouprava je takšna, kakršne smo vajeni že nekaj desetletij, še vedno živa. Politične in sistemske spremembe zadnjih dveh let je do sedaj niso prizadele in še vedno neugnano rine naprej. Brez dvoma so podeželje in mesta prav po zaslugi krajevnih skupnosti doživeli pravi preporod. V mislih imamo zlasti mnoga posodabljanja v infrastrukturi: asfaltiranja, gradnjo kanalizacije, vodovodov, telefonije, javne razsvetljave, popravila in gradnjo manjših krajevnih mostov in mnoga drobna urejevalna dela. Za vse naštetu so krajanji, združeni v krajevnih skupnostih, prispevali s samoprисpevki in enkratno denarno udeležbo zavidljivo velike denarje. Na podeželju so poleg tega veliko postorili tudi s prostovoljnimi delom.

Ob pohvale vrednem samorastniškem prizadevanju in nesporno velikih prispevkih, ki jih dajejo krajanji, združeni v KS, pa je odziv organizacij, bodočih upravljalcev komunalnih naprav, milo rečeno, čuden. Pogajanja o asfaltiranju ceste, gradnji vodovoda, kanalizacije in telefonije so povsem tržna. Povedo ti, koliko bo načrtovana ureditev stala.

Krajanji se zagotovo marsikje ne bi lotili urejanja infrastrukturne mreže, če bi se zavedali, da njihov naložbeni prispevek ne bo ovrednoten, ko bodo zgrajeni objekt predali v upravljanje pristojni komunalni organizaciji. Nekoga so bogato obdarovali, ne da bi se jim obdarovanec vsaj zahvalil. Računi, ki nato prihajajo mesec za mesecem na dom (po tarifah, ki so enake za vse!), so kaplja precejšnje bridkosti. Edina uteha, ki preostane po delu, trudu in denarju, zbranim za naložbo, je ugotovitev, da je voda pritekla skozi pipe prej, da smo dobili telefonsko povezavo prej, da je bila kanalizacija urejena prej, kot bi to

bilo sicer. Dejanski prispevek krajanov pa ob tem počasi zatone v pozabo. S tem smo načeli (čeprav samo mimogrede) grenko in nerešeno vprašanje neposrednega naložbenega prispevka krajanov v infrastrukturno opremljanje okolja.

Namenili smo se govoriti o mestnih KS v Novem mestu, zato zdaj k besedi o tem. Kar 11 jih je in zaradi lažjega reševanja skupne mestne problematike so se strnile v Skupnost krajevnih skupnosti (SKS) Novo mesto. Svet SKS, ki ga sestavljajo predsedniki vseh 11 KS, odloča o vseh zadevah, ki so skupne v Novem mestu. Tu sta v ospredju dve nalogi: uresničevanje mestnega referendumskega programa in uresničevanje referendumskih programov posamičnih mestnih KS.

Za uresničevanje nalog iz mestnega referendumskega programa je Svet SKS imenoval poseben odbor. Ta program vsebuje gradnjo osrednjega mestnega pokopališča v Srebrničah in gradnjo otroškega vrta v Mrzli dolini na Brodu. Odbor je že zbral delno dokumentacijo (ureditveni načrt) za srebrniško pokopališče in pričel odkupovati zemljišča. Moratorij, ki je proglašen nad gozdovi, onemogoča nadaljevanje s pripravljanim dokumentacijo. Po vsem sodeč, bo mogoče začeti z gradnjo nove-

ga pokopališča šele na jesen 1992.

Tudi otroški vrtec na Brodu čaka na lokacijo. Financiranje gradnje novega pokopališča v Srebrničah bo izvedeno do polovice z denarjem iz samoprисpevka, preostalo polovico pa bo pokrila občina. Pogodba obeh o sofinanciranju je že sklenjena.

Programi posamičnih mestnih KS so kar obsežni, vsaj za zdaj, dokler se še steka denar iz krajevnega samoprисpevka.

V KS Center so obnovili stopnišče pri sodišču, odstranili in počistili posamezne oporne zidove na Strmi poti, obnovili zaklonišča na Pugljevi ulici in pod sodiščem, očistili brežine ob sprehajalnih poteh na Loki, na Šancah in na Bregu in opravili razna manjša vzdrževalna dela in čistilne akcije. Delno so dogradili otroško igrišče na Globevnikovem vrtu, pripravljajo pa lokacijsko dokumentacijo in glavne projekte za preureditev Vrhovčeve ulice, ki jo kanijo začeti prihodnje leto.

KS Bršljin je zgradila novo telefonsko omrežje v Cegelnici, zgornjem in spodnjem Bršljinu ter opravila več manjših vzdrževalnih del.

KS Drska je na Brodu zgradila 600 m kanalizacije, uredila semaforški prehod za pešce in asfaltirala nekaj slepih uličnih krakov.

KS Gotna vas je z dodatnimi denarnimi prispevki krajanov zgradila 500 m »K« kanala, asfaltirala ulico Ob potoku in obnovila asfalt na ulici Gotna vas.

KS Kandija-Grm je zgradila del pločnika na Kristanovi ulici, preuredila del cestišč na Paderšičevi in Adamičevi ulici, zgradila del javne razsvetljave v predelu Nad mlini, obnovila klopi na Kristanovi in Nad mlini, obnovila peš poti ob igrišču in plačala gradivo za obnovo mostu pri Štinetovem mlinu.

KS Ločna-Mačkovec je zgradila dve avtobusni postajališči v Mačkovcu, asfaltirala ulice v zgornji Ločni ter od čistilne naprave do Munihovalne hiše in očistila brežino Krke od stavbe Pogrebne službe do novega mostu v Ločni.

KS Majde Šilc je dokončala gradbena dela na križišču v Ragovem, obnovila, asfaltirala in postavila javno razsvetljavo na dveh priključkih od Zagrebške ulice do Ilke Vaštote in z ulice Marjana Kozine na Ragovsko uredila dostopno pot s stopniščem.

KS Mestne njive je obnovila javno razsvetljavo ob Koštialovi ulici in Prisojni poti, zgradila del pločnika ob Lamutovi ulici in del opornega zidu ob Koštialovi ulici in pripravila temelje za oporne zidove ob Lamutovi ulici.

KS Regrča vas je asfaltirala ulice K Roku, Runkovo in Regrčo vas in nadaljevala z gradnjo Doma KS.

KS Šmihel je dokončala gradnjo kanala »A« od Gasilskega doma do gostilne Bučar, zgradila dva kanala ob ulici K Roku in obnovila javno razsvetljavo ob Šmihelski ulici.

KS Žabja vas je asfaltirala dele naslednjih ulic: Dreječetova pot, Pot na Gorjance in Žabja vas in obnovila več hidrantnih omaric. Vse krajevne skupnosti so poleg naštetega opravljale razna drobna vzdrževalna dela v okolju in izvedle spomladansko čistilno akcijo.

Krajanji iz vseh KS so pridno sodelovali in priskočili na pomoč, kadar je bilo treba. Veliko zaslug za uspešno delo pa imajo zlasti člani Sveta SKS in svetov KS, ki so kot neplačani delavci žrtvovali marsikatero uro za sestanke, za razgovore o načrtovanih delih in tudi za oglede in delo na gradbiščih.

Na razglednici piše »Pozdrav iz Novega mesta« v nemškem jeziku. Prikazuje Novo mesto s starim lesenim mostom, Glavni trg s starim rotovžem in starim vodnjakom, staro gimnazijo in grad Grm, v katerem je bila kmetijska šola. Razglednica je bila narisana okoli leta 1890.

Koledarje s starimi motivi Novega mesta, ki jih je stiskal tiskar OPARA, lahko kupite v Mladinski knjigi.

NAJ VAM PREDSTAVIMO MESTNI SVET (SKS) NOVO MESTO

Predsednik:

Frane Smerdu, Šegova ulica

Tajnik:

Ciril Atelšek, Na Tratah

Člani:

1. Marjan Šinigoj, pred. sveta KS Bršljin
2. Niko Padevski, pred. sveta KS Center
3. Marjan Smrke, pred. sveta KS Drska
4. Tone Pirc, pred. sveta KS Gotna vas
5. Karel Košir, pred. sveta KS Kandija-Grm
6. Ciril Klemenčič, pred. sveta KS Ločna-Mačkovec
7. Slavko More, pred. sveta KS Majde Šilc
8. Hinko Šintler, pred. sveta KS Mestne njive
9. Aldo Šinkovec, pred. sveta KS Regrča vas
10. Franci Zalar, pred. sveta KS Šmihel
11. Stane Andolšek, pred. sveta KS Žabja vas

Vse starše naših malčkov, rojenih od leta 1985 do leta 1990, vabimo, da se skupaj z malčki udeležijo prireditve

DEDKA MRAZA

ki bo prišel v Športno dvorano Marof
v soboto, 28. 12. 1991, ob 11. uri.

Vsem našim krajanom, ki bodo v letu 1992 dopolnili 70 in več let, iskreno čestitamo in želimo obilo zdravja, miru in sreče ter da bi bili še dolgo med nami.

*Sokrajani in svet
KS Center Novo mesto
ter KO RKS in mestna Karitas*

grafika

NOVO MESTO, p.o.
GLAVNI TRG 24, NOVO MESTO
Telefon: 068/23-611
Telefax: 068/21-696

Kaj delam kot delegat občinske skupščine

Kot delegat Krajevne skupnosti Center sem se udeleževal skupščinskih sej, posebno tistih, na katerih je bila obravnavana problematika, ki je bila tudi v zvezi z našo krajevno skupnostjo.

Po predhodnem posvetovanju z ostalimi člani sveta in s predsednikom smo oblikovali kar nekaj delegatskih pobud in vprašanj, kot so:

— nestrinjanje s postavitvijo glavne razdelilne plinske postaje ob Gostinski šoli na ulici Talcev;

— problemi prometne situacije, ki so vedno poudarjeni na obravnavah;

— problemi elektrifikacije in javne razsvetljave naših temnih ulic ter še vrsto drugih pripomb in predlogov.

Večino sprotnih težav smo skušali tekoče razreševati na rednih sejah sveta krajevne skupnosti, kar je še posebej razvidno iz poročila o delu našega sveta.

Odgovore na naše zahteve in pobude smo sicer od upravnih organov prejeli redno na krajevno skupnost ali v obliki «Odgovorov na delegatska vprašanja» v gradivih

za seje občinske skupščine. Dosti je bilo posluha za naše težave, vendar so nekatere stvari tako zapletene, da se jih čez noč ne da razrešiti.

Menim, da se naša krajevna skupnost razlikuje od ostalih zunaj mesta, pa tudi po marsičem od ostalih mestnih krajevnih skupnosti, tako da vedno ne more obveljati volja naših krajanov, saj so občinski interesi pogostokrat drugačni kot naši. Zato se bomo morali še bolj dogovarjati in usklajevati interese, tako v mestu kot v celotni občini, da bomo tudi v letu, ki je pred nami, še uspešnejši glede na zastavljene naloge v programu, ki ga načrtujemo v letu 1992.

Kot delegat v zboru krajevnih skupnosti naše občine bom vesel, če me boste poiskali ali se obrnili na svet KS ter posredovali svoje predloge in pripombe, kot podlago za moje delo v zboru. Tako bom lahko opravičil zaupanje, ki ste mi ga kot volivci izrekli ob preteklih volitvah.

Vaš delegat
v zboru KS občine
JANEZ KRAMARIČ, l.r.